

มคอ. ๓

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา :	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา :	วิทยาเขตขอนแก่น / คณะครุศาสตร์ / การบริหารการศึกษา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อวิชา :	๒๑๐ ๒๐๒ ภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership)
๒. จำนวน หน่วยกิต	๓ หน่วยกิต ๓ (๒-๒-๕)
๓. หลักสูตรและประเภทวิชา	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน	พระครูสโมธานเขตคนารักษ์,ดร., เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส, ดร. ,อาจารย์ ดร.สุนทร สายคำ และคณะ
๕. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ / ๒๕๖๒ ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของครั้งล่าสุด ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๑

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑.๑ เพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจวิชาการด้านการบริหารการศึกษาอย่างลึกซึ้ง มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีวิสัยทัศน์ และมีภาวะผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพ

๑.๒ เพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้มีความสามารถบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้คู่คุณธรรม รู้เท่าทันสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง

๑.๓ เพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้มีความสามารถในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหาร จัดการศึกษา การวิจัย และการพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่และการบริการแก่สังคม

๒. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

๒.๑ เพื่อให้บัณฑิตได้เรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้โดยการสัมมนา การกำหนดประเด็น และวางแผนการสัมมนา

๒.๒ เพื่อให้บัณฑิตได้เรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นหลักเกี่ยวกับการสัมมนาทางการบริหารการศึกษาได้

๒.๓ เพื่อให้บัณฑิตสามารถวางแผน/โครงการ/จัดกิจกรรมการสัมมนาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาได้

๒.๔ เพื่อให้บัณฑิตสามารถถอดบทเรียนในการสัมมนาได้ และสามารถนำความรู้เรื่องการบริหาร การศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการบริหารได้

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา			
แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ พฤติกรรมและบทบาทผู้นำกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง การพัฒนาภาวะผู้นำ การสร้างแรงจูงใจ การตัดสินใจ การปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น การนิเทศการศึกษา บูรณาการพุทธธรรมกับภาวะผู้นำทางการศึกษา			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง
๔๘ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	ตามความต้องการ ของนิสิตเฉพาะ การศึกษารายวิชา	- มีการฝึกปฏิบัติรายกลุ่มย่อย และรายงานหน้าชั้นเรียน - ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	- ศึกษาด้วยตนเอง ๙๖ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล			
๓.๑ อาจารย์ประจำรายวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาแก่นิสิตในบอร์ดของคณะ หรือเว็บไซต์/อีเมลส่วนตัวอาจารย์			
๓.๒ นิสิตจองวันเวลาล่วงหน้า หรือมาพบตามเวลาที่นัดหมาย			
๓.๓ อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการของนิสิต (๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์) การบริหารการศึกษาแก่นิสิตในบอร์ดของคณะ/เว็บไซต์/อีเมลส่วนตัวอาจารย์			
๓.๔ นิสิตจองวันเวลาล่วงหน้า หรือมาพบตามเวลาที่นัดหมาย			
๓.๕ อาจารย์จัดเวลาให้เป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการของนิสิต (๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์)			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

พัฒนานิสิตให้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่อคุณลักษณะที่ดีของความเป็นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญ เห็นคุณค่า และตระหนักในความสำคัญของความเป็นผู้บริหารการศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี มีจิตอาสาเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม

(๑) ผลิตบัณฑิตทางการบริหารการศึกษาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม ●

(๒) มีศรัทธาที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมด้วยหลักการทางพระพุทธศาสนา ○

(๓) สามารถวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมดั้งเดิม ○

(๔) แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมในพระพุทธศาสนา ○

๑.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม

(๑) จัดกิจกรรมเชิงวิชาการและภาคปฏิบัติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นผู้มีน้ำใจ เสียสละ อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาและสังคม

(๒) ฝึกฝนให้มีความใฝ่รู้ ใฝ่คิด เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

(๓) การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัยในตนเอง และแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้

(๔) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม ด้านคุณธรรมจริยธรรม

๑.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

(๑) ประเมินด้วยผลงานวิชาการ และการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม   (๒) ประเมินด้วยแบบทดสอบด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และแบบวัดผล   (๓) ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม   (๔) ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล
๒. ด้านความรู้
๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้
(๑) มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน ●   (๒) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับวิชาพระพุทธศาสนาด้านการบริหารการศึกษาได้ ○   (๓) มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สามารถประยุกต์หลักธรรมมาใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย ○   (๔) สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านวิชาการพระพุทธศาสนา-ด้านการบริหารการศึกษา ○
๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านความรู้   (๑) จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง กระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง   (๒) จัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการศาสตร์สมัยใหม่ควบคู่กับวิชาการพระพุทธศาสนาด้านการบริหาร

การศึกษา

- (๓) จัดให้มีการศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วยตนเอง ในการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่
- (๔) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้ในพระไตรปิฎกและนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

๒.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) ประเมินด้วยการสอบข้อเขียน
- (๒) ประเมินด้วยการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์
- (๓) ประเมินด้วยการนำเสนอรายงานและการทำงานเป็นทีม
- (๔) ประเมินด้วยการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์

๓. ด้านทักษะทางปัญญา**๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา**

- (๑) สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางพระพุทธศาสนา ด้านการบริหารการศึกษาอย่างเหมาะสม ○
- (๒) สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ ●
- (๓) สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยและองค์ความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการบริหารงานได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ○
- (๔) สามารถตัดสินใจเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติ และนานาชาติ ○

๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา
- (๒) เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง
- (๓) เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
- (๔) การอภิปรายกลุ่ม

๓.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) วัดการแสดงออกทางการกระบวนกรคิดและการแก้ไขปัญหา
- (๒) วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
- (๓) การนำเสนอผลงาน การอธิบาย การถามและตอบคำถาม
- (๔) การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น
- (๕) การอภิปรายกลุ่ม

๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**

- (๑) มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง ในการพัฒนาความรู้ของตนเอง องค์กร และสังคม ○
- (๒) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำองค์กร แก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนด้วยตนเอง และเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่เหมาะสม ●
- (๓) สามารถทำงานเป็นทีม เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงาน ○
- (๔) แสดงภาวะความเป็นผู้นำในองค์กร บริหารการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม ○
- (๕) สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเอง ประเมินตนเอง รวมทั้งวางแผนปรับปรุงตนเองและ

องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ○

๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- (๒) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน การรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย
- (๓) ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม และการวางตัวที่เหมาะสมตามกาลเทศะ
- (๔) ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา

๔.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
- (๒) สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- (๓) สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี ○
- (๒) สามารถสื่อสารด้านการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน การนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆทั้งในวงการศึกษาและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม ●
- (๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษาและการทำ

วิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร ○

๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารฯ

- (๑) จัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นิสิตได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การวิจารณ์
- (๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น
- (๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตได้ฝึกทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีประกอบการค้นคว้า และการทำวิทยานิพนธ์

๕.๓ กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารฯ

- (๑) การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และวิจารณ์ทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ
- (๒) การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๕.๑ แผนการสอน

ลำดับที่ ที่สอน	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม การเรียนการสอน	อาจารย์ ผู้สอน
๑	- ชี้แจงแผนการสอน/สังเขปรายวิชา จุดประสงค์ การเรียนรู้รายวิชา แหล่งการเรียนรู้/ อ้างอิง / - บรรยาย อภิปราย และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ๑. แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ	๖	- บรรยาย/อภิปราย ประกอบสื่อ PPT : Power Point Presentation และ วีดิทัศน์	พระครูสุโมธาน เขตคนารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญ ช่วย โชติวิโส,

			-แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/สรุปเนื้อหา - Course Syllabus	ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ
๒	๑.ภาวะผู้นำและพัฒนาการของการศึกษาภาวะผู้นำ ๑.๑ ภาวะผู้นำ (๑) แนวคิดพื้นฐานภาวะผู้นำ (๒) การจัดการ การบริหาร และภาวะผู้นำ (๓) ความสำคัญของการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษา ๑.๒ พัฒนาการของการศึกษาภาวะผู้นำที่ดี (๑) ค.ศ.1930-1940 ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait Leadership Theory) (๒) ปลาย ทศวรรษ 1940 ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavior Leadership Theory) (๓) ทศวรรษ 1960 ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency Leadership Theory) (๔) กลางทศวรรษ 1970 ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ(Integrative Leadership	๖	- บรรยาย/อภิปรายประกอบสื่อ Power Point Presentation: PPT และวีดิทัศน์ -แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/สรุปเนื้อหา - ใบงาน	พระครูสถมโธธาน เขตคนารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญช่วย โขติวิโส, ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ

	Theory)			
๓	๒. พฤติกรรมและบทบาทผู้นำ กับสังคมที่เปลี่ยนแปลง ๒.ภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait Leadership Theory) ค.ศ.1930-1940 ๒.๑ Great man Theory ๒.๒ Traits/Characteristics ๒.๓ Leadership Style vs Self attitude ๒.๔ Ethical behavior	๖	-บรรยาย/อภิปราย ประกอบสื่อ Power Point Presentation: PPT และวีดิทัศน์ -แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/สรุปเนื้อหา -การสัมมนา	พระครูสุโมธาน เขตคณารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส, ดร. ,อาจารย์ ดร.สุนทร สายคำ และคณะ
๔	๓. การพัฒนาภาวะผู้นำ กับการสร้างทีมงาน ๓.ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม(Behavioral Leadership Theory) ๓.๑ Iowa State Leadership Style ๓.๒ Leadership Continum Model	๖	-บรรยาย/อภิปราย ประกอบสื่อ Power Point Presentation: PPT และวีดิทัศน์ -แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/สรุปเนื้อหา -ตอบคำถามท้ายบท	พระครูสุโมธาน เขตคณารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส, ดร. ,อาจารย์ ดร.สุนทร สายคำ และคณะ

	๓.๓ University of Michigan Leadership Style ๓.๔ Ohio State University Leadership Style ๓.๕ Leadership Grid			
๕	๔. ผู้นำกับความฉลาดทางอารมณ์และการสร้างแรงจูงใจ ๔.ภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ๔.๑ ตัวแบบภาวะผู้นำตามแบบสถานการณ์ของ Fred E-Fiedler ๔.๒ ตัวแบบภาวะผู้นำเส้นทางและเป้าหมาย Path-Goal Leadership Model ๔.๓ ตัวแบบภาวะผู้นำเชิงปกติ Normative Leadership Model ๔.๔ ตัวแบบผู้นำเชิงสถานการณ์ Situational Leadership Theory by Paul Hesse and Kenneth Blanchard	๖	-บรรยาย/อภิปราย ประกอบสื่อ Power Point Presentation: PPT และวิดีโอ -แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/สรุปเนื้อหา -ตอบคำถามท้ายบท	พระครูสโมธาน เขตคณารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส, ดร. ,อาจารย์ ดร.สุนทร สายคำ และคณะ

๖	๕. การตัดสินใจ ๕.ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ Integrative Leadership Theory ๕.๑ ภาวะผู้นำเชิงศรัทธาธรรม ๕.๒ ภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ ๕.๓ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ๕.๔ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ๕.๕ ภาวะผู้นำแบบร่วมมือ	๖	-บรรยาย/อภิปราย ประกอบสื่อ Power Point Presentation: PPT และวีดิทัศน์ -แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/สรุปเนื้อหา -ตอบคำถามท้ายบท	พระครูสุโมธาน เขตคณารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส, ดร. ,อาจารย์ ดร.สุนทร สายคำ และคณะ
๗	๖. การปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน ๖.ปัญหาและการท้าทายของผู้นำยุคปัจจุบัน ๖.๑ ปัญหากลยุทธ์การตัดสินใจ (๑) ปัญหากลยุทธ์การตัดสินใจ (๒) ปัญหากลยุทธ์การเป็นผู้ทำ (๓) ปัญหากลยุทธ์การบริหารอำนาจ (๔) ปัญหากลยุทธ์การบริหารความขัดแย้ง	๓	-บรรยาย/อภิปราย ประกอบสื่อ Power Point Presentation: PPT และวีดิทัศน์ -แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/สรุปเนื้อหา -ตอบคำถามท้ายบท	พระครูสุโมธาน เขตคณารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส, ดร. ,อาจารย์ ดร.สุนทร สายคำ และคณะ

	(๕) ปัญหากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลง (๖) ปัญหากลยุทธ์การสร้างสมดุลแห่งชีวิต (๗) ปัญหากลยุทธ์การบริหารเวลา (๘) ปัญหากลยุทธ์การบริหารความพอดี ๖.๒ How to improve Leadership Skill			
๘	๘.องค์ประกอบของความเป็นผู้นำทางวิชาการ ๘.๑ การพัฒนาหลักสูตรและการสร้างหลักสูตร ๘.๒ การนิเทศการติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู ๘.๓ แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมครูผู้สอน	๓		พระครูสุโมธาน เขตคนารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส,ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ
๙	๗. การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง ๙.แนวคิดและบทบาทของผู้สอน ๙.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้	๖	-บรรยาย/อภิปราย ประกอบสื่อ Power Point Presentation: PPT และวีดิทัศน์	พระครูสุโมธาน เขตคนารักษ์,ดร. ,ดร. ,อาจารย์ ดร.สุนทร สายคำ และคณะ

	๙.๒ ครูและนักเรียน ๙.๓ บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ ๙.๔ ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน		-แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/สรุปเนื้อหา -ตอบคำถามท้ายบท	
๑๐	๘. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น ๑๐.ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ๑๐.๑ มนุษย์สัมพันธ์สำหรับครู ๑๐.๒ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ๑๐.๓ ปฏิสัมพันธ์สร้างสรรค์	๓	-สัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสรุปเนื้อหา	พระครูสุโมธาน เขตคณารักษ์,ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ
๑๑.	๙. การนิเทศการศึกษา ๑๑.ยุทธศาสตร์การสอนที่หลากหลาย ๑๑.๑ วิธีการสอนกลยุทธ์การสอน ทักษะและเทคนิคการสอน ๑๑.๒ กลยุทธ์การสอนยุคใหม่ ๑๑.๓ ตัวอย่างการกำหนดกลยุทธ์การสอนและรูปแบบการสอนแบบต่างๆ ๑๑.๔ กลยุทธ์การวางแผนพัฒนาคุณภาพ	๓	-สัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสรุปเนื้อหา	พระครูสุโมธาน เขตคณารักษ์,ดร. , เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส, ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ

	ผู้เรียน			
๑๒	๑๒.วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ๑๒.๑ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ๑๒.๒ แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ๑๒.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการศึกษา	๓	-สัมมนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ สรุปเนื้อหา	๑. เจ้าอธิการ บุญช่วย โชติวิโส, ดร. และคณะ
๑๓	๑๓.การวิเคราะห์/สังเคราะห์บทเรียน ๑๓.๑ กรณศึกษาต่างๆที่เกี่ยวกับการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ ๑๓.๒ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน ๑๓.๓ ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับบทบาท ของผู้บริหารและการจัดการเรียนการสอน	๓	-สัมมนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ สรุปเนื้อหา	พระครูสุโมธาน เขตคนารักษ์,ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ
๑๔	๑๑. พุทธธรรมกับภาวะผู้นำทางการศึกษา	๓	-สัมมนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ สรุปเนื้อหา	พระครูสุโมธาน เขตคนารักษ์,ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ

				และคณะ
๑๕	๑๕. สรุป/ทบทวนเนื้อหารายวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา - ชักถามสรุปรวบยอดของการ	๓	-สัมมนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ สรุปเนื้อหา	พระครูสุโมธาน เขตคนารักษ์,ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ
๑๖	๑๖. สรุป/ทบทวนเนื้อหารายวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา - ชักถามสรุปรวบยอดของการ	๓	-สรุปทบทวนเนื้อหา	พระครูสุโมธาน เขตคนารักษ์,ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ
	รวม ๑๖ สัปดาห์	๔๘ ชั่วโมง		พระครูสุโมธาน เขตคนารักษ์,ดร. ,อาจารย์ ดร. สุนทร สายคำ และคณะ
	สอบปลายภาค		สอบตามตารางสอบของมหาลัย	

๕.๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
๑	ทดสอบย่อยครั้งที่ ๑	๘	๑๐ %
	ทดสอบย่อยครั้งที่ ๒	๑๕	๑๐ %

	สอบปลายภาค		๔๐ %
๒	วิเคราะห์งานรายบุคคลและกลุ่ม	ตลอดภาค การศึกษา	๓๐ %
๓	การเข้าเรียน/ความใฝ่ในการ เรียนรู้/ การมีส่วนร่วมในการอภิปรายหน้า ชั้นเรียน/ความรับผิดชอบใน หน้าที่	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. ตำราและเอกสารหลัก
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ กระทรวงศึกษาธิการ. เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการการ กระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร. ๒๕๕๐. _____. หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหาร การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. (เอกสารประกอบการอบรม). นครปฐม : สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษา. ๒๕๕๐. กวีวงศ์พัฒน์. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมการบัญชี. ๒๕๔๒. คอลินส์ จิม. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท. ๒๕๕๖. เนตร์พัฒนา ยาวีราช. ภาวะผู้นำและผู้นำกลยุทธ์ Leadership and Strategic Leader. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิลี กรุ๊ป. ๒๕๕๒.

- ประทีป นิยมมาก. การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๗. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา. ๒๕๕๖.
- พร้อมภรณ์ อนิสลิต. อิทธิพลภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา. ๒๕๕๗.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การบริหารการศึกษา. ชลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี. ๒๕๕๗.
- มัธวีรัตน์ บำรุงจิตต์. “การวิเคราะห์ สังเคราะห์ หอองค์ประกอบของสุดยอดภาวะผู้นำ.” วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ๓๒(๑), หน้า ๒๑-๔๖. ๒๕๕๘.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. ภาวะผู้นำ: ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๕๖.
- นันทิดา บัวสาย. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต ๒.” วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ๒๕๕๒.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบุญ. ผู้นำที่ดีไม่มีเสื่อม. กรุงเทพมหานคร: อนิเมทกรุ๊ป. ๒๕๕๐.
- พรสวรรค์ ศิรศานันท์. ภาวะผู้นำทางการศึกษา. (เอกสารประกอบคำสอน). จันทบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ๒๕๕๕.
- วุฒิพงษ์ นาสมขวัญ. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา. ๒๕๕๕.
- สมุทร ชำนาญ. ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). ระยอง: พี.เอส.การพิมพ์. ๒๕๕๗.
- สมัฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน. ภาวะผู้นำแบบโลกาภิวัตน์: แนวคิดและการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นานาวิทยา. ๒๕๕๗.
- สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย. ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : เจปรินต์ ปริ้นติ้ง เพสส์, ๒๕๕๑
- Bass, B. M. From Transactional to Transformational leadership : learning to share the vision. Organizational Dynamics, 18(3), 19-31. 1990.

- Bass, B.M. **Leadership & Performance Beyond Expectations**. Newyork: Free Press. 1985.
- Bass, B.M., & Avolio,B.J. “The implications of transactional and transformational leadership for individual, team, and organizational development.” **Research in Organizational Change and Development**. 4 231-272. (1990).
- _____. **Multifactor leadership questionnaire**. Palo Alto, CA: Psychologist Press. 1990.
- Burns, J. M. **Leadership**. New York: Harper & Row. 1978.
- Cronbach, L. J. **Essentials of psychological** 5th ed.. New York: Harper & Row. 1990.
- Dubrin, A. J. **Principles of leadership**. 6th ed.. Canada: South-Western Cengage-Learning. 2010.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608. 1970.
- Likert, R. **The human organization**. New York: McGraw-Hill. 1967.
- Manz, C. C., & Sims, H. **Psuper-leadership other to lead the selves**. New York: Prentice Hall. 1989.
- Manz, C., & Sims, H.P. **The new superleadership: Leading others to lead themselves**. Berkeleley, CA: Berrett-Koehler. (2001).
- Yukl, G. **Leadership in organizations**. 7th ed.. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. 2010.
- Bennis, W.G. (1989). **On Becoming a leader**. MA: Addison-Wisley.
- Cherrington, D.J. (1989). *OrganizationalnBehavior: The Management of Individual and Organizational Performance* : Rajabhant Institute
- Dubrin, A. (1995). **Leadership:Research Findings, Practice, and Skills**. Boston: Houghton Mifflin.
- Geralde. Ubben (2011) **The Principal: creative Leadership For Excellence in shools**. Pearson Education, Inc., New Jersey.
- Jacob, T.O, and Jaques, E. (1990). **Military executive leadership**. In KE Clark & MB Clark. (Eds.), *Measures of leadership*, West Orange, NJ: 281-295.
- Richards, D.M. and Engle, J.M. **leadership Definitions. A Regional Centre of Excellence**.

<http://leadership-studies.com/lsw/definitions.htm>

Sears, D.O., Freedman, J.L. and Peplau, L.A. (1985). “**Social Psychology**”. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc., 1985.

Shaw, M.E. (1976). **Group Dynamics: The Psychology of small Group Behavior** (2nd ed.). New York: McGRAW-Hill.

Stuart C. Smith Philipk. Piele (2006). **School Leadership: Handbook for Excellence in student Learning**. Cornin Press Company USA.

Theodore J. Kowalski.(2010). **The School Principal**. Taylorn, Francis UK.

Wikipedia (2013). **A thought leader**. Retrieved January 2,2014 from

http://en.wikipedia.org/wiki/Thought_leader

ไชย ฌ พล.(2557). **กลยุทธ์ยอดผู้นำ**.กรุงเทพมหานคร: เคล็ดไทย.

ธีระ รุญเจริญ.(2549). **สู่ความเป็นผู้บริหารศึกษามีอาชีพ**.กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

ประยุทธ์ ปยุตโต (พระธรรมปิฎก) .(2540). **ภาวะผู้นำ**.กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.

เริงศักดิ์ ปานเจริญ .(2521).**รู้เขารู้เรา** แปลและเรียบเรียงจาก Effective Psychology for Managers ของ Mortimer R.Feinberg. กรุงเทพมหานคร:ซีเอ็ดยูเคชั่นจำกัด.

วรภัทร์ ภูเจริญ .(2558).**วิธีอยู่ร่วมกับ KPI อย่างสันติ**.กรุงเทพมหานคร :อมรินทร์ การพิมพ์.

วิโรจน์ สารรัตน์.(2557) .**ภาวะผู้นำทฤษฎีและนันทาทศนะร่วมสมัยปัจจุบัน**.กรุงเทพมหานคร : หจก.ทิวาวิสุทธิ.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์.(2552).**หน่วยที่9การวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหาร ในประมวลสาระชุดวิชา การวิจัยการบริหารการศึกษา** :มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๗.๑ กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลของรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้

- ๑) การสนทนาสัมมนาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
- ๒) การสะท้อนความคิดเห็น จากการศึกษาสัมมนากลุ่ม
- ๓) แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

๗.๒ กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- ๑) สังเกตการณ์มีส่วนร่วมของผู้เรียนและความเหมาะสมของสื่อการสอน
- ๒) ผลการสอบ/การเรียนรู้
- ๓) บันทึกการศึกษาสัมมนาของนิสิต
- ๔) โครงการสัมมนาหรือหรือกิจกรรมที่นิสิตคิดค้นขึ้น
- ๕) การวิเคราะห์ประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้

๗.๓ การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมองและหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- ๑) สัมมนาจัดการเรียนการสอน เพื่อหาแนวทางพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
- ๒) ประมวลสรุปปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต
- ๓) ดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

๗.๔ การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- ๑) การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

๒) มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน และการให้คะแนนสัมมนาการบริหารการศึกษาของนิสิต วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๗.๕ การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

ผลการประเมินได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชาเพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น

๑) ปรับปรุงประมวลรายวิชาทุกปีหรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔

๒) เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้มีนิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวความคิดใหม่ ๆ

ลงชื่อ

(เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิไล,ดร.)

ผู้รับผิดชอบรายวิชา

อาจารย์ผู้บรรยายในรายวิชา

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๒

ลงชื่อ

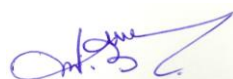
(อาจารย์ ดร.สุนทร สายคำ)

ผู้รับผิดชอบรายวิชา

อาจารย์ผู้บรรยายในรายวิชา

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๒

ลงชื่อ

(พระครูสโมธานเขตคณารักษ์,ดร.)

(ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธบริหารการศึกษา)

ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๒